

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 11 » 09 2019 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**МИСТЕЦТВО РЕПОРТАЖУ: МАЙСТЕРНІСТЬ ВЕДУЧОГО
(МАЙСТЕРНІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ)**

для студентів

спеціальності 061 Журналістика
освітнього рівня другого (магістерського)

Київ – 2019

Розробники: Лісневська Аліна Леонідівна, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Безулік Ганна Володимирівна, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від « 29 » серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) (В.О. Гандзюк)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

____ . ____ 20 ____ р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

____ . ____ 20 ____ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (____), “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (____), “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (____), “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (____), “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
« 31 » 2019 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**МИСТЕЦТВО РЕПОРТАЖУ: МАЙСТЕРНІСТЬ ВЕДУЧОГО
(МАЙСТЕРНІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ)**

для студентів

спеціальності 061 Журналістика
освітнього рівня другого (магістерського)

Київ – 2019

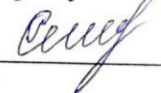
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 2600/19
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 19 р.

Розробники: Безулік Ганна Володимирівна, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Безулік Ганна Володимирівна, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

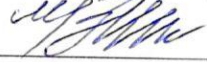
Протокол від «___» _____ 2018 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) О.О. Семенець

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

___ . ___ 20 ___ р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

___ . ___ 20 ___ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), “___” ___ 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), “___” ___ 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), “___” ___ 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), “___” ___ 20 ___ р., протокол № ___

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисциплін «МАЙСТЕРНІСТЬ ВЕДУЧОГО» є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для цієї спеціальності денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «МАЙСТЕРНІСТЬ ВЕДУЧОГО», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс «Створення авторських телевізійних програм» покликаний вивчити складний процес створення авторського аудіовізуального продукту та його цінність з точки зору як комерційного інтересу, так і соціальної значущості.

Студенти повинні з'ясувати, що для досягнення успіху в цій професії потрібно вміння брати відповідальність на себе, володіти досить серйозним практичним, професійним і людським досвідом, тому **метою** вивчення курсу є опанування когнітивною та творчо-технологічною складовою процесу створення авторських програм на телебаченні, вивчення основних тенденцій телевізійної публіцистики взагалі та художньої публіцистики зокрема; ознайомлення з авторськими позиціями в художній публіцистиці, з роботою телевізійного журналіста в кадрі та за кадром під час створення художньо-публіцистичних телепрограм та документальних фільмів.

Завданнями курсу є :

- сформувані у студентів уявлення про авторське телебачення, основні тенденції розвитку жанрів авторських телепрограм, їх специфіку;
- розкрити тематичні та жанрові особливості розвитку авторських телепрограм;
- ознайомити студентів з функціями учасників творчої групи в створенні авторських телепрограм;

- ознайомити студентів зі значенням авторської позиції та авторського задуму в створенні авторської телепрограми
- розкрити роль та особливості роботи ведучого авторських телепрограм.
- сприяти творчому використанню отриманих знань.

Місце курсу в системі фахових, гуманітарних, філософських та інших дисциплін.

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *формують такі фахові компетенції:*

- *подавати інформацію у відповідній журналістській формі.* Володіння комунікативними навичками (висока мовна компетенція); володіння навичками візуальної комунікації; володіння навичками створення текстів у різних жанрах; вміти поєднувати візуальні та текстуальні контенти; використання сучасних інформаційних технологій.

Програмні результати навчання:

- в умовах виробничої діяльності прогнозувати реакцію соціуму на медійні продукти, створювати моделі діяльності відповідно до потреб різних соціальних груп.

- в умовах виробничої діяльності на основі розуміння соціальної дійсності та управлінської діяльності, знань форм та механізмів управління різноманітними явищами та процесами вміти знаходити оптимальні рішення у процесі виробництва медійного продукту.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	Денна	заочна
МАЙСТЕРНІСТЬ ВЕДУЧОГО (МАЙСТЕРНІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ)		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг годин	60	
Курс	5	
Семестр	10	
Обсяг кредитів	2	
Аудиторних	16	
Модульні контрольні	4	
Семестровий контроль	10	
Самостійна робота	30	
Форма семестрового контролю	екзамен	

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій		Семінарських		Самостійна робота	Підсумковий модульний контроль
Змістовий модуль I.									
Особливості роботи над авторською телевізійною програмою									
1.	Досвід вітчизняного і зарубіжного авторського телебачення.	10		2		2		6	
2.	Авторська телевізійна програма: структура, жанри.	8				2		6	
3.	Авторський задум та технологія його втілення в екранний продукт.	8				2		6	
	<i>Модульна контрольна робота №1</i>	2							2
	<i>Разом</i>	28		2		6		18	2
Змістовий модуль II.									
Технології створення авторських телевізійних програм різних жанрів.									
8.	Візуальні і вербальні образи в авторській програмі. Режисура авторської програми.	12		2		4		6	
	Роль та імідж ведучого.	8				2		6	
	<i>Модульна контрольна робота №3</i>	2							2
	<i>Разом</i>	22		2		6		12	2
Підготовка та проходження контрольних заходів		10							
<i>Разом за навчальним планом</i>		60		4		12		30	4

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Особливості роботи над авторською телевізійною програмою

Лекція 1. *Досвід вітчизняного і зарубіжного авторського телебачення. Авторська телевізійна програма: структура, жанри, композиція. (2 год.).*

Авторське телебачення як популярний напрямок телевізійного дискурсу в інформаційному просторі України.

Передумови виникнення авторського телебачення в період перебудови СРСР. Розквіт авторського телебачення став можливим завдяки розриву між ТБ як інструментом пропаганди (радянський підхід) і ТБ як бізнесом (концепція комерційного телебачення) і тільки у цю перехідну добу. Заміна пропагандистського телебачення на обмежене авторське, заміна радянської цензури на комерційний успіх – рейтинг.

Авторське телебачення докомерційної доби кінця 80-х – початку 90-х років ХХ століття мають якісно відмінні риси від програм сучасності, маркованих на ТБ як «авторські».

Інтенсивний розвиток авторського телебачення в Україні у другій половині 90-х років. Новий формат розвитку українського телебачення – від регіонального до національного.

Формування конкурентного телепродукту на замість ретрансляції російського.

Трансформація авторських програм - від телебачення автора до телебачення брендів.

Автор та ведучий сучасної телепрограми як презентатор колективної роботи і контролер реалізації задуму.

Цілеспрямований промоушн українських виробників як запорука інтенсивного розвитку.

Поняття «цикл», «серія». Стилїстика та форма телевізійної програми. Види ТВ сценарієв. Співвідношення літературних та екранних рис сценарного запису. Структурні елементи побудови програми.

Семінар 1. *Авторська телевізійна програма: структура, жанри, елементи побудови. (2 год)*

Семінар 2. *Авторський задум та технологія його втілення в екранний продукт. Драматургічна композиція. (2 год)*

Семінар 3. *Функції учасників творчого колективу авторської телепрограми. Роль та імідж ведучого. (2 год).*

Змістовий модуль II

Технології створення авторських телевізійних програм різних жанрів

Лекція 2. *Візуальні і вербальні образи в авторській програмі. Режисура авторської програми. (2 год.).*

Особливості, своєрідність і класифікація елементів аудіовізуальних мистецтв. Складові мови екрану. Кадр, план, ракурс. Композиція та атмосфера кадру. Рух у кадрі.

Монтажна природа екранної дії. Значення, особливості та своєрідність монтажу та авторської програми. Поняття «монтажна фраза», «епізод», «каркас».

Звук, як складова мови аудіовізуальних мистецтв. Звуковий образ. Звукозоровий образ. Звукозоровий контрапункт. Ідентифікація та лейтмотивність.

Втілення задуму автора в екранну форму. Форма літературного та режисерського сценарію.

Семінар 4. Візуальні та вербальні образи в сценарно-режисерській концепції авторської програми. (2 год).

Семінар 5. Особливості створення інформаційно-аналітичних, пізнавально-просвітницьких авторських телевізійних програм (2 год.).

Семінар 6. Особливості створення нарис-портрету, документального фільму. (2 год).

**IV. Навчально-методична карта дисципліни
«Майстерність ведучого (майстерність комунікації)»**

**Разом: 60 год., з них лекційних – 4 год., семінарські заняття – 12 год.,
підсумковий модульний контроль – 4 год.,
самостійна робота – 30 год**

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Особливості роботи над авторською телевізійною програмою			Технології створення авторських телевізійних програм різних жанрів		
Кількість балів за модуль	101 балів			76 балів		
Лекції	1			2		
Дати						
Теми Лекцій	<i>Досвід вітчизняного і зарубіжного авторського телебачення. Авторська телевізійна програма: структура, жанри 1б.</i>			<i>Візуальні і вербальні образи в авторській програмі. Режисура авторської програми 1 б.</i>		
Теми семінарських занять	<i>Авторська телевізійна програма: структура, жанри, елементи побудови 10 б</i>	<i>Авторський задум та технологія його втілення в екранний продукт. Драматургічна композиція 10 б.</i>	<i>Функції учасників творчого колективу авторської телепрограми. Роль та імідж ведучого 10 б</i>	<i>Візуальні та вербальні образи в сценарно-режисерській концепції авторської програми 10б</i>	<i>Особливості створення інформаційно-аналітичних, пізнавально-просвітницьких авторських телевізійних Програм 10 б.</i>	<i>Особливості створення нарисно-портрету, документального фільму 10 б.</i>
Самостійна робота	5б	5б	5б	5б	5б	5б
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	ПМК					

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

Особливості роботи над авторською телевізійною програмою

Тема 1.

Авторська телевізійна програма: структура, жанри, елементи побудови.

План

1. Передумови виникнення авторського телебачення
2. Авторське телебачення як популярний напрямок телевізійного дискурсу в інформаційному просторі України.
3. Трансформація авторських програм - від телебачення автора до телебачення брендів.
4. Автор та ведучий сучасної телепрограми як презентатор колективної роботи.
5. Стилiстика та форма телевізійної програми. Структурні елементи побудови програми.

Основна література

1. Дзялошинский, И.М. Творческая индивидуальность в журналистике [Текст]: учеб. пособие для студентов-заочников фак. и отд-ний журналистики гос. ун-тов / И.М. Дзялошинский - М.: МГУ, 1984. - 180 с..
2. Венгер І.Я. Проблема авторства на телебаченні / І. Я. Венгер // Теле- та радіожурналістика: наук. зб. – Вип. 10. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – С. 64 – 70.
3. Венгер І. Я. Авторські програми в контексті комерційного телебачення / І.Я. Венгер // Теле- та радіожурналістика: наук. зб. – Вип. 13. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – С. 169-175.
4. Основы творческой деятельности журналиста : учеб. пособие / Е.В. Черникова. — 2-е изд., испр. и доп. — М.: Школа издательского и медиа бизнеса, 2012. — 414 с.
5. Шаповал Ю. Г. Феномен журналістики : проблеми теорії : монографія / Юрій Григорович Шаповал. – Рівне : ВВП „Роса”, 2005. – 248 с.

Додаткова література

1. Основы творческой деятельности журналиста: Учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности «Журналистика»/ С.Г. Корконосенко, С.М. Виноградова, Г.В. Лазутина и др.; Под ред. проф. С.Г. Корконосенко. 2-е изд. СПб.: Знание, 2000. – 241 с.
2. Ким, М.Н. Технология создания журналистского произведения [Текст]: учеб. / М.Н. Ким. – СПб.: изд-во Михайлова В.А., 2001. – 320 с.

Тема 2.

Авторський задум та технологія його втілення в екранний продукт. Драматургічна композиція

План

1. Фактологічна та творча складова авторського задуму телепрограми.
2. Початковий задум журналіста як надзавдання та головна ідея
3. Композиція як принцип організації екранного твору.

4. Драматургія як екранна дія, логіка драматургічної композиції.
5. Стадії типового процесу роботи автора над сценарієм телевізійної програми

Основна література

1. 1. Безклубенко С. Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв. / Безклубенко С.Д. – К.: “Альтерпрес”, 2004. – 203 с.
2. 2. Вартанов А. С. Актуальные проблемы телевизионного творчества: На телевизионных подмостках : учебное пособие / А.С. Вартанов. - М.: Высшая школа, 2003. – 324 с.
3. 3. Егоров В.В. Телевидение: теория и практика. / В.В. Егоров. - М., 1993. – 232 с.
4. 4. Шубина И. В. Основы драматургии и режиссуры рекламного видео: Творческая мастерская рекламиста – М., «МарТ», 2004. - 320 с. (Серия «Реклама и журналистика »)

Додаткова література

1. 1. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.
2. 2. Шаповал Ю. Г. Феномен журналистики : проблеми теорії : монографія / Юрій Григорович Шаповал. – Рівне : ВВП „Роса”, 2005. – 248 с.
3. 3. Цвик В. А. Телевизионная журналистика : история, теория, практика : учеб. пособие / Валерий Леонидович Цвик. – М. : Аспект Пресс, 2004. – 382 с.

Тема 3.

Функції учасників творчого колективу авторської телепрограми. Роль та імідж ведучого.

План

1. Авторська програма як результат колективної праці.
2. Поняття "персоніфікації" в тележурналістиці. Мовні аспекти діяльності комунікатора на ТБ.
3. Імідж та ідентифікація програми. Поняття авторського стилю.
4. Телеведучі як “обличчя телебачення”, “обличчя телеканалу”.

Основна література

1. 1. Матвеева Л.В., Аникеева Т.Я., Мочалова Ю.В. Экранный образ и личностные особенности телеведущих // Психологический журнал. 1999. № 1.
2. 2. Матвеева Л.В. Модель коммуникативного акта в телевизионном общении // Психологический журнал. 2000. № 2.
3. 3. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.

Додаткова література

1. 1. Зазыкин В.Г., Гостев А.А. Психологические проблемы эффективности воздействия телевидения и радиовещания. - М., 1989.
2. 2. Землянова Л.В. Современная американская коммуникативистика. Теоретические концепции, проблемы, прогнозы. – М., 1995.

Змістовий модуль II. Технологія створення авторських телевізійних програм різних жанрів

Тема 4.

Візуальні та вербальні образи в сценарно-режисерській концепції авторської програми..

План

1. Особливості, своєрідність і класифікація елементів аудіовізуальних мистецтв.
2. Складові мови екрану. Кадр, план, ракурс. Композиція та атмосфера кадру.
3. Монтажна природа екранної дії.
4. Втілення задуму автора в екранну форму. Форма літературного та режисерського сценарію.

Основна література

1. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.
2. Безклубенко С. Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв / С.Д. Безклубенко – К.: “Альтерпрес”, 2004. – 328 с.
3. Горюнова Н. Л. Художественно-выразительные средства экрана. Изобразительно-звуковой образ : учеб. пособие / Н. Л. Горюнова. – М., 2000. – Ч. III. – 138 с.
4. Дворко Н.И. Выразительные возможности телевизионного экрана // Электронные СМИ : Современное состояние и развитие : Науч-практ. Конф. Каф. Журналистики СПбГУП: под ред. М.И. Кима, 2002. – С. 82-84.
5. Фрумкин Г. М. Сценарное мастерство: кино — телевидение — реклама : учебное пособие / Г. М. Фрумкин. — изд. 2-е. — М. : Академический проект, 2007. — 224 с.

Додаткова література

1. 1. Беляев И. Спектакль документов: откровения телевидения / Игорь Беляев. — М.: ЗАО «Издательский дом Гелеос», 2005. - 352 с.
2. Шубіна І. Основи драматургії та режисури рекламного відео: Творча майстерня рекламіста.- М: ІКЦ «Март», Ростов н/Д: Видавничий центр «Березень», 2004.

Тема 5.

Особливості створення інформаційно-аналітичних, пізнавально-просвітницьких авторських телевізійних програм

План

1. Типологічні характеристики телепрограми, їх класифікація.
2. Роль інформаційно-аналітичних програм у житті суспільства. Персоніфікація програми через особистість ведучого.
3. Інформаційно-аналітичні авторські телепрограми.
4. Суспільно-політичні ток-шоу.
5. Пізнавально-просвітницькі та роважально-інформаційні (пізнавальні) програми.
6. Студійні телебесіди.

Основна література

1. Венгер І.Я. Проблема авторства на телебаченні / І. Я. Венгер // Теле- та радіожурналістика: наук. зб. – Вип. 10. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – С. 64 – 70.
2. Венгер І. Я. Авторські програми в контексті комерційного телебачення / І.Я. Венгер // Теле- та радіожурналістика: наук. зб. – Вип. 13. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – С. 169-175.
3. Копылова Р. Что такое телевизионный диалог? О природе явления и границах понятия // Телевидение вчера, сегодня, завтра. – М., 1984. – с.23-30.
4. Матвеева Л.В. Модель коммуникативного акта в телевизионном общении // Психологический журнал. 2000. № 2.
5. Пенчук І.Л. Телевізійна журналістика. Навч.-метод. вид. / І.Л. Пенчук. – Запоріжжя : Видавництво ЗІДМУ, 2004. – 170 с.

Додаткова література

1. Основы творческой деятельности журналиста : учеб. пособие / Е.В. Черникова. — 2-е изд., испр. и доп. — М.: Школа издательского и медиа бизнеса, 2012. — 414 с.
2. Землянова Л.В. Современная американская коммуникативистика. Теоретические концепции, проблемы, прогнозы. – М., 1995.
3. Шаповал Ю. Г. Феномен журналістики : проблеми теорії : монографія / Юрій Григорович Шаповал. – Рівне : ВВП „Роса”, 2005. – 248 с.

Тема 6.

Художньо-публіцистичні авторські програми та документальні фільми

План

1. Телепубліцистика як засіб образного узагальнення одиничного факту, типізація явища. Роль автора на екрані.
2. Відмінність художніх жанрів від інформаційних, домінування авторського начала.
3. *Нарис* – ядро художньої публіцистики (портретний та дорожний нарис).
4. Замальовка, есе , документальна повість (новела), реаліті, вікторина, конкурс.
5. Документалістика (телевізійний портрет, історичний портрет (подія, явище).

Основна література

1. Дворко Н.И. Интерактивный документальный фильм: творческий поиск и экспериментирование. // Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 3. Том 49. – Одесса : КУПРИЕНКО СВ, 2013. – С. 41-45.
2. Дворко Н.И. Выразительные возможности телевизионного экрана // Электронные СМИ : Современное состояние и развитие : Науч-практ. Конф. Каф. Журналистики СПбГУП: под. ред. М.И. Кима, 2002. – С. 82-84.
3. Рабигер М. Режиссура документального кино (рефер. излож.). Учеб. пособие / М. Рабигер. – М. : ИПКРТ. – 96 с.
4. Телевизионная журналистика: Учеб. // Редколлегия: Г. В. Кузнецов, В. Л. Цвик, А. Я. Юровский. – М., 1998.

Додаткова література

1. Копылова Р. Кинематограф плюс телевидение. – М., 1977.
2. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.

3. Фрольцова Н. Т. Типология творческой деятельности в аудиовизуальной коммуникации. / Н.Т. Фрольцова – Мн., 2003.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

Тема 1. Досвід вітчизняного і зарубіжного авторського телебачення. Авторська телевізійна програма: структура, жанри, композиція - 6 год.

1. Зробіть докладний конспект розділу «Авторська телевізійна програма: структура, жанри, композиція».
2. Дайте письмові відповіді на запитання:
 1. Які програми вважаються авторськими?
 2. Що таке «телебачення брендів»?
 3. Чим телебачення брендів відрізняється від телебачення авторів?
 4. Чи є авторські програми популярними у рейтингу телеканалів?
 5. З яких структурних елементів складається авторська програма?
 6. Яке співвідношення авторського та колективного повинно бути в програмі?
 7. Ведучий та автор – це одне й те саме? Чому?
 8. Чому авторські програми складають цикли та серії?

Наведіть приклади авторських програм, які складаються в серії та цикли. Поясніть долю авторства в них (3-4 приклади)

Тема 2. Авторський задум та технологія його втілення в екранний продукт. Драматургічна композиція.

1. Дайте письмові відповіді на запитання:
 1. Що таке «фактологічна основа» авторського задуму?
 2. Як ви розумієте поняття «журналістська творчість» у створенні авторської програми?
 3. Що таке авторська позиція?
 4. Що входить до поняття «авторський задум»?
 5. В якому письмовому запису фіксується задум?
 6. Дайте визначення поняттям «драматургія», «драматургічна композиція».
 7. Охарактеризуйте кожну складову драматургічної композиції.
 8. З чого складається дія інформаційно-аналітичної та художньо-публіцистичної програми?

2. Зробіть драматургічний аналіз будь-якої авторської програми (з чого складається кожна частина композиції в екранній дії). Опишіть природу конфлікту. Зробіть аналіз ідейно-тематичного каркасу, лейтмотивність (повторення образів).
Надайте відеозапис прикладу.

Тема 3. Творчий колектив в авторській телепрограмі. Роль та імідж ведучого - 6 год.

1. Розпишіть функції учасників творчого колективу, який створює авторську програму (На конкретному прикладі. Приклад додати). Опишіть роль та імідж ведучого цієї програми.

2. Дайте письмові відповіді на запитання

1. Що таке "персоніфікація" в тележурналістиці?
2. Як ви розумієте поняття стилю журналіста? Для чого він потрібний?
3. Що таке «ефект першого враження» та «самопрезентація»?
4. Як пов'язати поняття «імідж» та «ідентифікація» програми?
5. Перелічіть форми спілкування в авторській програмі.

Змістовий модуль II.

Тема 4. Візуальні і вербальні образи в авторській програмі. Режисура авторської програми. - 5 год.

1. Зробіть аналіз художньо-публіцистичної програми за складовими мови екрану:

- монтажна фраза (кадр, план, ракурс)
- атмосфера, композиція (в окремому епізоді)
- аудіообраз (тембр та манера ведучого, музика, шуми)
- структура за епізодами.

Надати відеозапис програми.

2. Зробіть словник елементів мови екрану.

Тема 5. Особливості створення та ведення інформаційно-аналітичних, пізнаально-просвітницьких авторських телевізійних програм - 10 год

1. Надайте приклади інформаційно-аналітичних, пізнавально-просвітницьких, інформаційно-розважальних програм (в табличке) з описом типу та авторського сегменту.
2. Дайте характеристику стилю ведення цих програм та іміджу ведучого.

Тема 6. Художньо-публіцистичні авторські програми та документальні фільми 10б.

1. Надайте приклади нарису, нарису дорожнього та портрету, телерозповіді, документальної драми, документально фільму.
2. Зробіть детальний аналіз нарису чи документального фільму за наступними пунктами:
 - Драматургія як екранна дія, композиція, ідейно-тематичний каркас;
 - Особливості ведення, імідж, стиль, тембр, образ ведучого;
 - Мізансценування (студійна зйомка) – прості, його оформлення, плани, рух;
 - Атмосфера (колір, звук, світлотінь, шуми, темпо-ритм);
 - Структура в епізодах.

ІНДЗ

Проектне завдання

1. Напишіть сценарний план та заявку на створення авторської телепрограми у жанрі нарис-портрет.
2. Розробіть драматургічну композицію та елементи втілення задуму на екран (сценарно-режисерська експлікація).
3. Пропишіть один епізод у вигляді режисерського сценарію.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Особливості роботи над авторською телевізійною програмою			
Тема 1. Досвід вітчизняного і зарубіжного авторського телебачення. Авторська телевізійна програма: структура, жанри, композиція. – 5 год.	Опрацювання літератури, семінарське заняття, залік	5	I
Тема 2. Авторський задум та технологія його втілення в екранний продукт. Драматургічна композиція – 5 год.	Опрацювання літератури, семінарське заняття, залік	5	II-III
Тема 3. Творчий колектив в авторській телепрограмі. Роль та імідж ведучого – 5 год.	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульний контроль, залік	5	IV
Змістовий модуль II. Технології створення авторських телевізійних програм різних жанрів			

Тема 4. Візуальні і вербальні образи в авторській програмі. Режисура авторської програми. – 5 год.	Опрацювання літератури, семінарське заняття, залік	5	IV-VI
Тема 5. Особливості створення та ведення інформаційно-аналітичних, пізнаально-просвітницьких авторських телевізійних програм 5 год.	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульний контроль, залік	5	V-VII
Тема 6. Художньо-публіцистичні авторські програми та документальні фільми 5 год	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульний контроль, залік	5	V-VII
<i>Разом: 30 год.</i>		<i>Разом: 30 балів</i>	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Створення авторських телевізійних програм» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю за ECTS.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	6	6
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	6	6
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	6	30

	(домашнього завдання)			
4.	Робота на семінарському занятті (практичному) занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	6	60
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
максимальна кількість балів 152				

Коефіцієнт: $152 : 100 = 1,52$

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи письмового контролю:** модульна письмова робота, проект з презентацією
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу Студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;

- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: аналіз.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ відеоматеріал;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт, методичні рекомендації щодо виконання проектного завдання).

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Безклубенко С. Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв / С.Д. Безклубенко – К.: “Альтерпрес”, 2004. – 328 с.
2. Венгер І.Я. Проблема авторства на телебаченні / І. Я. Венгер // Теле- та радіожурналістика: наук. зб. – Вип. 10. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – С. 64 – 70.
3. Венгер І. Я. Авторські програми в контексті комерційного телебачення / І.Я. Венгер // Теле- та радіожурналістика: наук. зб. – Вип. 13. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – С. 169-175.
4. Горюнова Н. Л. Художественно-выразительные средства экрана. Изобразительно-звуковой образ : учеб. пособие / Н. Л. Горюнова. – М., 2000. – Ч. III. – 138 с.
5. Гоян В. Екранність телевізійної мови як приклад пропорційної взаємодії візуально-вербальних образів телекомунікації - Електронний ресурс : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2148>
6. Дворко Н.И. Интерактивный документальный фильм: творческий поиск и экспериментирование. // Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 3. Том 49. – Одесса : КУПРИЕНКО СВ, 2013. – С. 41-45.
7. Дворко Н.И. Выразительные возможности телевизионного экрана // Электронные СМИ : Современное состояние и развитие : Науч-практ. Конф. Каф. Журналистики СПбГУП: под. ред. М.И. Кима, 2002. – С. 82-84.
8. Зазыкин В.Г., Гостев А.А. Психологические проблемы эффективности воздействия телевидения и радиовещания. - М., 1989.
9. Землянова Л.В. Современная американская коммуникативистика. Теоретические концепции, проблемы, прогнозы. – М., 1995.
10. Копылова Р. Кинематограф плюс телевидение. – М., 1977.
11. Копылова Р. Что такое телевизионный диалог? О природе явления и границах понятия // Телевидение вчера, сегодня, завтра. – М., 1984.
12. Матвеева Л.В. Модель коммуникативного акта в телевизионном общении // Психологический журнал. 2000. № 2.
13. Матвеева Л.В., Анисеева Т.Я., Мочалова Ю.В. Экранный образ и личностные особенности телеведущих // Психологический журнал. 1999. № 1.
14. Мертон Р., Фиске М., Кендалл П. Фокусированное интервью. - М., 1991.
15. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.
16. Новітні технології телерадіомовлення: світовий досвід Матеріали наукового колоквиуму Київ, 16 листопада 2011 р. Упорядник В. Гоян. – Електронний ресурс : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=6>
17. Пенчук І.Л. Телевізійна журналістика. Навч.-метод. вид. / І.Л. Пенчук. – Запоріжжя : Видавництво ЗІДМУ, 2004. – 170 с.
18. Рабигер М. Режиссура документального кино (рефер. излож.). Учеб. пособие / М. Рабигер. – М. : ИПКРТ. – 96 с.
19. Ромм М. И. Лекции о кинорежиссуре / М.И. Ромм. - М. : Союз кинемат-в СССР, 1973. – 264 с.
20. Саруханов В.А. Азбука ТВ / В.А. Саруханов. – М.: Аспект Пресс. 2002. – 222 с.
21. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
22. Телевизионная журналистика: Учеб. // Редколлегия: Г. В. Кузнецов, В. Л. Цвик, А. Я. Юровский. – М., 1998.

23. Фрольцова Н. Т. Типология творческой деятельности в аудиовизуальной коммуникации. / Н.Т. Фрольцова – Мн., 2003.
24. Фрумкин Г. М. Сценарное мастерство: кино — телевидение — реклама : учебное пособие / Г. М. Фрумкин. — изд. 2-е. — М. : Академический проект, 2007. — 224 с.
25. Черняков Б. І. Феноменологічні властивості зображення як категорії культури та журналістикознавства // Наукові записки Інституту журналістики. – Т. 20. – К., 2005.
26. Щербаков Ю. Сам себе и оператор, сам себе и режиссер / Ю. Щербаков. – Ростов н/Д: Феникс, 2000. – 448 с.
27. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. – К.:ЗАТ «Телерадіокур'єр», 2004. – 448 с.
28. Ширман Р.Н. Алхимия режиссуры. Мастер-класс / Р.Н. Ширман. - Киев : ЗАО «Телерадиокур'єр», 2008 - 448 с.
29. Шубіна І. Основи драматургії та режисури рекламного відео: Творча майстерня рекламіста.- М: ІКЦ «Март», Ростов н/Д: Видавничий центр «Березень», 2004.